

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ - ΑΔΙΔΑΚΤΟ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: _____

ΤΑΞΗ: Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: _____

Γ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Στον λόγο αυτό ο Αριστογείτων κατηγορείται ότι, αν και χρωστά στο δημόσιο, ασκεί τα πολιτικά δικαιώματά του στην Εκκλησία του Δήμου, και εκτίθεται η στάση του απέναντι στους νόμους της πόλης.

Ἄπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κἂν μεγάλην πόλιν οἰκῶσι κἂν μικράν, φύσει καὶ νόμοις διοικεῖται. τούτων δ' ἡ μὲν φύσις ἐστὶν ἄτακτον καὶ κατ' ἄνδρ' ἴδιον τοῦ ἔχοντος, οἱ δὲ νόμοι κοινὸν καὶ τεταγμένον καὶ ταῦτό πᾶσιν. ἡ μὲν οὖν φύσις, ἂν ἢ πονηρά, πολλάκις φαῦλα βούλεται· διόπερ τοὺς τοιούτους ἐξαμαρτάνοντας εὗρήσετε. οἱ δὲ νόμοι τὸ δίκαιον καὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ συμφέρον βούλονται, καὶ τοῦτο ζητοῦσιν, καὶ ἐπειδὰν εὗρεθῇ, κοινὸν τοῦτο πρόσταγμ' ἀπεδείχθη, πᾶσιν ἴσον καὶ ὅμοιον, καὶ τοῦτ' ἔστι νόμος. ὧ πάντας πείθεσθαι προσήκει διὰ πολλά, καὶ μάλιστα ὅτι πᾶς ἐστὶ νόμος εὗρημα μὲν καὶ δῶρον θεῶν, δόγμα δ' ἀνθρώπων φρονίμων, ἐπανόρθωμα δὲ τῶν ἐκουσίων καὶ ἀκουσίων ἀμαρτημάτων, πόλεως δὲ συνθήκη κοινή, καθ' ἣν πᾶσι προσήκει ζῆν τοῖς ἐν τῇ πόλει. ἀλλὰ μὴν ὅτι νῦν Ἀριστογείτων τοῖς μὲν τῆς ἐνδείξεως δικαίοις ἅπασιν ἐάλωκεν, ἕτερος δ' οὐδὲ εἷς ἔστιν ἀνεκτὸς αὐτῷ λόγος, περὶ τούτων ῥάδιον διδάξαι.

Δημοσθένους Κατ' Ἀριστογείτονος Α', 15-17

ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

ἄτακτος = απρόβλεπτος, απείθαρχος

τεταγμένον = καθορισμένο

φαῦλος = κακός

ἐπανόρθωμα= διόρθωση

πείθομαι = υπακούω

δόγμα = απόφαση

ἀλίσκομαι = κηρύσσομαι ένοχος (ως δικανικός όρος)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ 1. Να μεταφράσετε το παρακάτω απόσπασμα από το κείμενο που σας δίνεται: «Ἄπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος ... ἐπανόρθωμα δὲ τῶν ἐκουσίων καὶ ἀκουσίων ἀμαρτημάτων».

Μονάδες 20

Γ 2. Σύμφωνα με τον ομιλητή ποιοι παράγοντες ρυθμίζουν τον ανθρώπινο βίο και ποια είναι τα χαρακτηριστικά τους;

Μονάδες 10

Γ 3 α. «διόπερ τοὺς τοιοῦτους ἐξαμαρτάνοντας εὐρήσετε»: να γράψετε την παραπάνω περίοδο μεταφέροντας τους κλιτούς τύπους στον άλλο αριθμό.

(Μονάδες 3)

Γ 3 β. «τὸ καλὸν καὶ τὸ συμφέρον βούλονται, καὶ τοῦτο ζητοῦσιν, καὶ ἐπειδὴν εὐρεθῇ, κοινὸν τοῦτο πρόσταγμ' ἀπεδείχθη»: να εντοπίσετε τα ρήματα του δοθέντος χωρίου και να γράψετε το απάρέμφατο του ίδιου χρόνου στη φωνή που βρίσκονται.

(Μονάδες 4)

Γ 3 γ. Να γράψετε τους παρακάτω ζητούμενους τύπους:

ἅπας: τη δοτική πληθυντικού στο ίδιο γένος

ὦ ἄνδρες: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

ῥάδιον: τον συγκριτικό βαθμό στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση

(Μονάδες 3)

Μονάδες 10

Γ 4 α. ἑξαμαρτάνοντας, πείθεσθαι, διά πολλά, δῶρον : να αναγνωρίσετε τη συντακτική λειτουργία των παραπάνω ὀρων που βρίσκονται υπογραμμισμένοι στο κείμενο.

(Μονάδες 4)

Γ 4 β. «ὅτι πᾶς ἐστὶ νόμος εὖρημα μὲν καὶ δῶρον θεῶν, δόγμα δ' ἀνθρώπων φρονίμων»: να εντοπίσετε τους ομοιόπτωτους ονοματικούς προσδιορισμούς του δοθέντος χωρίου και να τους χαρακτηρίσετε συντακτικῶς.

(Μονάδες 2)

Γ 4 γ. «τούτων δ' ἡ μὲν φύσις ἐστὶν ἄτακτον καὶ κατ' ἄνδρ' ἴδιον τοῦ ἔχοντος, οἱ δὲ νόμοι κοινὸν καὶ τεταγμένον καὶ ταὐτὸ πᾶσιν. ἡ μὲν οὖν φύσις, ἂν ἦ πονηρά, πολλάκις φαῦλα βούλεται· διόπερ τοὺς τοιούτους ἑξαμαρτάνοντας εὖρήσετε.»:

(i) Να εντοπίσετε και να αναγνωρίσετε τον υποθετικό λόγο του παραπάνω χωρίου (υπόθεση, απόδοση, εκφορά, σημασία).

(Μονάδες 2)

(ii) Να τον μετατρέψετε ἔτσι, ὥστε να δηλώνει την απλή σκέψη του λέγοντος.

(Μονάδες 2)

Μονάδες 10

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΜΠΙΛΙΡΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ

Με επιτυχία